

หลักเกณฑ์ลักษณะสถานที่กักกันเพื่อสังเกตการเริ่มป่วย (Quarantine)

กรณีผู้เดินทางจำนวนมากกลับจากพื้นที่เสี่ยงสูง

โดย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

3 มีนาคม 2563

การกักกันเพื่อสังเกตการเริ่มป่วย (Quarantine) เป็นการจำกัดกิจกรรมของบุคคลที่มีสุขภาพดี เนื่องจากสัมผัส (Expose) กับผู้ป่วยโรคติดเชื้อระหว่างช่วงที่แพร่เชื้อ (Period of communicability) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อถ้าบุคคลที่มีสุขภาพดีติดเชื้อ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาเฝ้าสังเกตอาการจะไม่นานเกินกว่าระยะฟักตัวที่ยาวที่สุดของเชื้อก่อโรค ซึ่งในกรณีของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีระยะฟักตัวของโรคนาน 2 - 14 วัน ดังนั้น จึงแยกตัวเพื่อเฝ้าสังเกตอาการเป็นเวลา 14 วัน

คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคติดต่ออันตราย และการแยกกักเพื่อสังเกตอาการเป็นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 มาตรา 34 และ 35 ซึ่งให้อำนาจเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อมีอำนาจที่จะดำเนินการ ประกาศ หรือออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ใดดำเนินการ ที่สำคัญดังนี้

1. ให้ผู้ที่ป็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาด หรือผู้ที่เป็นผู้สัมผัสโรคหรือเป็นพาหะ มารับการตรวจหรือรักษา หรือรับการชันสูตรทางการแพทย์ และเพื่อความปลอดภัย
2. อาจดำเนินการแยกกัก กักกัน หรือคุมไว้สังเกต ณ สถานที่ซึ่งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อกำหนด จนกว่าจะได้รับการตรวจและการชันสูตรทางการแพทย์ว่าพ้นระยะติดต่อของโรคหรือสิ้นสุดเหตุอันควรสงสัย
3. สั่งให้ผู้ที่ป็น หรือ มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาดหยุดการประกอบอาชีพเป็นการชั่วคราว
4. สั่งห้ามผู้ที่ป็น หรือ มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคติดต่ออันตรายหรือโรคระบาดเข้าไปในสถานที่ชุมนุมชน โรงมหรสพ สถานศึกษา หรือสถานที่อื่นใด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ

ผู้เดินทางกลับจากพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคอย่างต่อเนื่อง อยู่ในข่ายต้องกักกันเพื่อสังเกตการเริ่มป่วย หรือ หากพบการป่วยก็ต้องแยกกัก (isolation) เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ โดยมีการแยกประเภทเมื่อเดินทางมาถึงประเทศไทย และแนะนำการกักกัน/แยกกัก ดังนี้ (รูปที่ 1)

- 1) ผู้ป่วย PUI ที่ผล lab positive ให้แยกกัก (isolation) ในห้องแยกเดี่ยวในสถานพยาบาล ไปจนกว่าจะตรวจไม่พบเชื้อ
- 2) ผู้ป่วย PUI ที่ผล lab negative ให้แยกกัก (isolation) นอกสถานพยาบาลในห้องแยกเดี่ยวเป็นระยะเวลา 14 วัน นับจากกลับมาจากพื้นที่ระบาด

- 3) ผู้ป่วยที่มีอาการแต่ไม่เข้า PUI ให้แยกกัก (isolation) นอกสถานพยาบาลในห้องแยกเดี่ยว เป็นระยะเวลา 14 วัน นับจากกลับมาจากพื้นที่ระบาด
 - 4) ผู้ไม่แสดงอาการ ให้กักกัน (quarantine) นอกสถานพยาบาลในห้องแยก โดยอยู่ 1-4 คนต่อห้อง (1 คนต่อ 10 ตารางเมตร) เป็นระยะเวลา 14 วัน นับจากกลับมาจากพื้นที่ระบาด
- หมายเหตุ สถานที่แยกกัก/กักกันนอกสถานพยาบาล อาจพิจารณา โรงแรม คอนโดมีเนียม ค่ายทหาร วัด สำนักปฏิบัติธรรม วิทยาลัยพยาบาล เป็นต้น โดยจะต้องกำหนดห้องน้ำ 1 ห้องต่อ คน 10 คน

สถานที่ที่จัดเป็นที่พักเพื่อกักกันสังเกตการเริ่มป่วย แบ่งเป็นทางเลือกดังนี้

1. ห้องพักเดี่ยว (1 คนต่อห้อง) มีห้องน้ำในตัว เช่น ห้องพักโรงแรม ห้องพักคอนโดมีเนียม ห้องพักหน่วยงานสถาบัน
2. ห้องพักเดี่ยว (1-4 คนต่อห้อง) ห้องน้ำรวมประมาณ 1 ห้องต่อ 5-10 คน เช่น หอพักนักศึกษา หอพักนักเรียน นายร้อยฯ
3. ห้องพักรวม จัดระยะเตียงให้ห่าง เช่น ค่ายทหาร cohort ward

ทั้งนี้ต้องมีการจัดการที่ดีในเรื่องต่อไปนี้

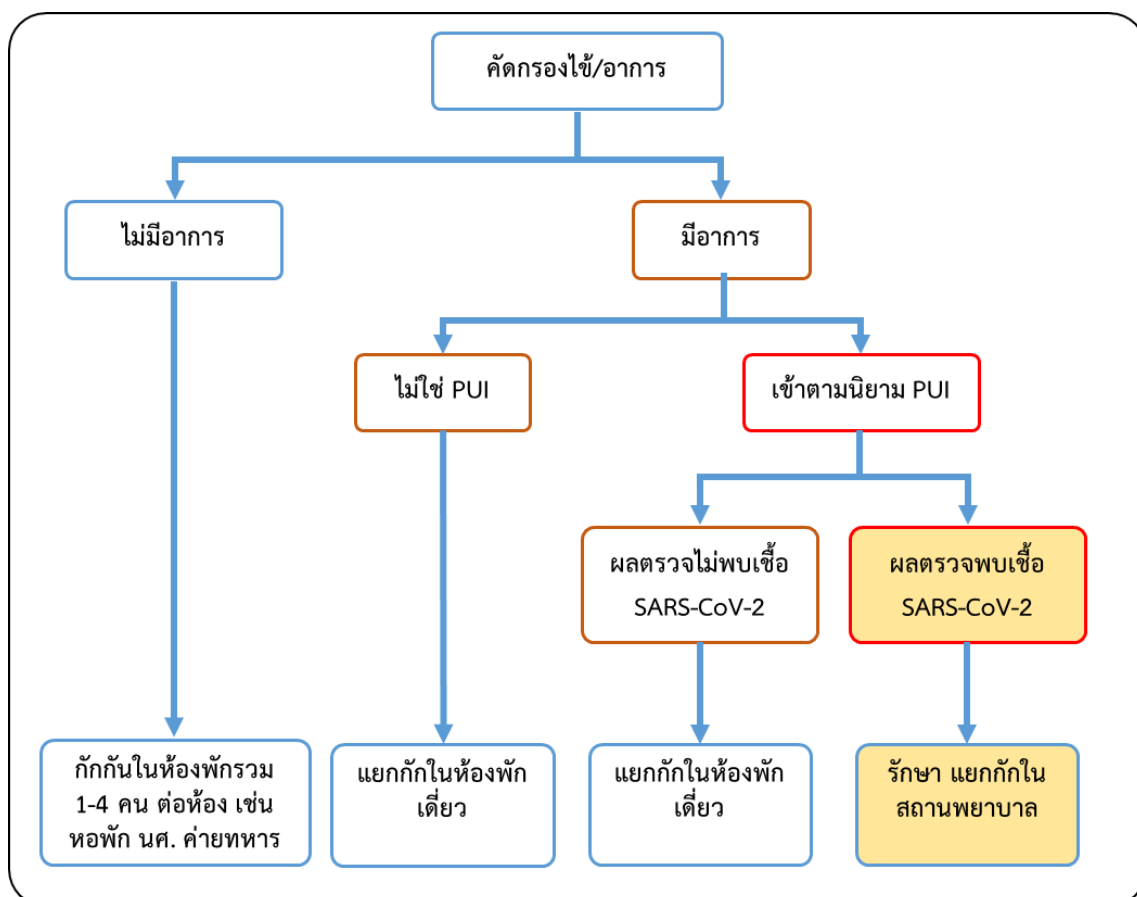
1. การจัดสถานที่
2. การรักษาความปลอดภัย
3. ห้องครัว
4. ห้องพยาบาล
5. ระบบการจัดการขยะ
6. สถานที่ออกกำลังกาย
7. สถานที่พบญาติ
8. การอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
9. จำนวน จนท.ต่อวัน

ตารางที่ 1. ทางเลือกผู้เดินทางกลับจากพื้นที่ระบาดเสี่ยงการติดเชื้อสูง

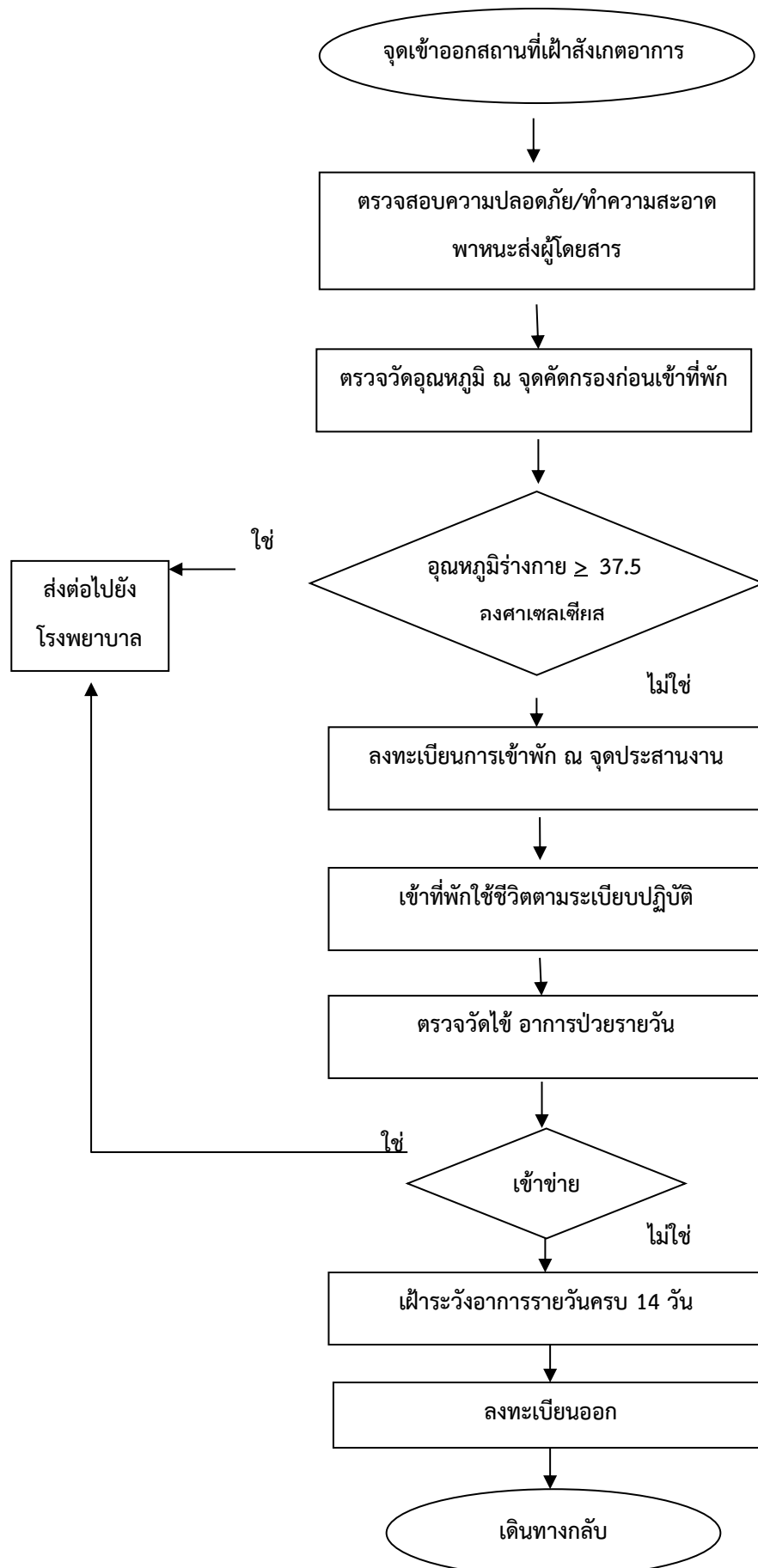
ทางเลือกสถานที่	ตัวอย่างสถานที่	ใช้ได้กับผู้ถูกกักกัน/แยกกักประเภท

1. ห้องพักเดี่ยว ห้องน้ำในตัว	ห้องพักหน่วยงานจัดฝึกอบรม ห้องพักโรงแรม ที่พักคอนโด	☒ ป่วย PUI ผลแล็บเป็นลบ รอครบ 14 วัน ☒ ป่วยไม่เข้าเกณฑ์ PUI ☒ ไม่แสดงอาการป่วย
2. ห้องพักเดี่ยว ห้องน้ำรวม	หอพักนักศึกษาพยาบาล หอพัก นักศึกษา หอพักนักเรียนทหาร	☒ ไม่แสดงอาการป่วย
3. ที่พักรวม ห้องน้ำรวม	อาคารผู้ป่วยรวม ที่จัดพื้นที่ เฉพาะ (cohort ward)	☒ ไม่แสดงอาการป่วย

รูปที่ 1 การจำแนกกลุ่มผู้เดินทางกลับจากพื้นที่การระบาดต่อเนื่องโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และการแยก
กัก/กักกัน

รูปที่ 2. ขั้นตอนการกักกันเพื่อสังเกตการเริ่มป่วยในผู้สัมผัสโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ระเบียบปฏิบัติการอยู่ในสถานที่กักกันเพื่อสังเกตการเริ่มป่วย (Quarantine)

1. ห้ามออกนอกสถานที่ที่กำหนดไว้ หากมีความจำเป็นให้แจ้งเจ้าหน้าที่ประสานงาน
2. ห้ามบ้วนน้ำลาย เสมหะ สัมผัส ใช้น้ำมูก ลงบนพื้น
3. ตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย ณ จุดที่กำหนดไว้ทุกวัน ด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิแบบมือถือ
4. เมื่อมีอาการผิดปกติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เช่น ไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เจ็บคอ โปรดโทรแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ดูแลในพื้นที่ทันที
5. ล้างมือฟอกสบู่หรือ Alcohol gel ทุกครั้งหลังไอ จาม ก่อนรับประทานอาหาร และหลังเข้าห้องน้ำ
6. ซักล้างทำความสะอาดเสื้อผ้าเองทุกวัน หรือ นำเสื้อผ้ามาใส่ถังที่จัดไว้หน้าห้องเพื่อส่งให้เจ้าหน้าที่ซักล้างต่อไป (แล้วแต่ความเหมาะสมของพื้นที่แยกกักในการบริหารจัดการ)
7. ทิ้งขยะมูลฝอยในถังขยะติดเชื้อที่จัดไว้ให้หน้าห้อง
8. ถ้ามีความประสงค์ให้ญาติมาเยี่ยมโปรดติดต่อเจ้าหน้าที่ประสานงาน
9. โปรดทำความสะอาดภายในห้องพักด้วยตนเอง และนำขยะมูลฝอยทิ้งในถังขยะติดเชื้อที่จัดไว้ให้ (ควรมีผู้ทำความสะอาดให้เป็นส่วนรวมตามวงรอบ เช่น 2-3 วัน ครั้ง เป็นต้น)

แนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีที่ผู้สัมผัสพยายามออกจากสถานที่เฝ้าสังเกตอาการโดยไม่ได้รับอนุญาต

1. พยายามชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้สัมผัสโดยใช้เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา
 2. ประสานพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในพื้นที่ เพื่อสกัดกั้นผู้สัมผัสที่พยายามออกนอกพื้นที่
 3. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในพื้นที่สวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคลให้เรียบร้อย และดำเนินการต่อผู้สัมผัสจากเบาไปหาหนักตามลำดับ เพื่อขัดขวางความพยายามออกนอกพื้นที่ของผู้สัมผัส ดังนี้
 - 1) ผลักดันด้วยโล่เพื่อขัดขวางการเคลื่อนที่พร้อมทำความเข้าใจ และ
 - 2) ใช้ปืนยิงตาข่ายเพื่อหยุดการเคลื่อนที่ของผู้สัมผัส พร้อมให้นักจิตวิทยาชี้แจงทำความเข้าใจ
- โดยมีบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงในสถานที่เฝ้าสังเกตอาการในผู้สัมผัสโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนี้
- เจ้าหน้าที่ประสานงาน ทำหน้าที่ประสานการพักอาศัย การอำนวยความสะดวกต่างๆ
 - เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดพื้นที่ส่วนกลาง
 - เจ้าหน้าที่แผนกซักล้าง
 - เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แม่ครัว พนักงานขนขยะ

ตารางที่ 2. การจัดการที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่กักกันเพื่อสังเกตการเริ่มป่วย (Quarantine)

จำนวน	สถานที่*	การจัดการที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก								
		ที่พัก	การรักษาความปลอดภัย	ห้องครัว	ห้องพยาบาล	ระบบการจัดการขยะ	สถานที่ออกกำลังกาย	สถานที่พบญาติ	การอำนวยความสะดวกอื่นๆ	จำนวนจนท.ต่อวัน
- ผู้สัมผัสโรคไม่เกิน 20 คน	- ให้เฝ้าสังเกตอาการในรพ. สังเกตกระทรวงสาธารณสุขหรือ หน่วยราชการ หรือ สถานที่ตามที่กำหนดโดยผู้ว่าราชการจังหวัด	- กั้นโซนด้วยรั้วมิดชิดไม่ให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าไป - มีห้องพักแยกตามจำนวนคนถูกเฝ้าสังเกตอาการ พร้อมห้องน้ำส่วนตัว - มี Internet โทรศัพท์ - มีอุปกรณ์ทำความสะอาดห้อง - มีเบอร์โทรฉุกเฉิน - มีแอลกอฮอล์เจลล้างมือทุกห้อง - มีถังขยะสำหรับขยะติดเชื้อ - มีถังติดเชื้อสำหรับใส่ผ้าเปื้อน/ใช้แล้ว	- มีรปภ.ตรวจคนเข้าออกตลอด 24 ชม.	- จัดทำอาหาร 3 มื้อ และอาหารว่าง 2 มื้อ ส่งให้ผู้ถูกเฝ้าสังเกตอาการ	- มีบุคลากรอยู่เวร 24 ชม เพื่อติดตามเฝ้าระวังสุขภาพทุกวัน - มียาสามัญ - มี อุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคล เช่น หน้ากากอนามัย, หน้ากากอนามัยชนิด N95, ถุงมือ, เสื้อกาวน์กันน้ำ, รองเท้าบูต, - มีน้ำยาฆ่าเชื้อ, Sodium Hypo chloride	- ขยะจาก ผู้เฝ้าสังเกตอาการจัดการแบบขยะติดเชื้อโดยจัดทำสถานที่กำจัดขยะภายในบริเวณสถานที่แยกกัก เพื่อสังเกตอาการ	-	- กั้นเขตด้วยกระจกใสและสื่อสารด้วยโทรศัพท์ - มีเจลล้างมือ (alcohol gel) วางไว้ให้บริการ	- เจ้าหน้าที่ประสานงานทำหน้าที่ประสานการพักอาศัยการอำนวยความสะดวกต่างๆ - มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดพื้นที่ส่วนกลาง - มีแผนกซักล้าง (ต้องทำลายเชื้อก่อนซัก)	- รปภ. 2 คน - จนท. ประสานงาน 1-2 คน - พยาบาล 3 คน - พนักงานทำความสะอาด 2 คน - แผนกอาหาร 3 คน - ซักรีด 2 คน - จัดการขยะ 2 คน

* **หมายเหตุ:** ผู้ว่าราชการจังหวัด อาจปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกำหนดพื้นที่เฝ้าสังเกตอาการในผู้สัมผัสโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นอย่างอื่น ตามความเหมาะสมของแต่ละจังหวัดได้

จำนวน	สถานที่	การจัดการที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก								
		ที่พัก	การรักษาความปลอดภัย	ห้องครัว	ห้องพยาบาล	ระบบการจัดการขยะ	สถานที่ออกกำลังกาย	สถานที่พบญาติ	การอำนวยความสะดวกอื่น ๆ	จำนวนจนท. ต่อวัน
-ผู้สัมผัสโรค เกิน 20 คน	- ให้เฝ้าสังเกตอาการ ในพื้นที่ทหารหรือตามที่กำหนดโดยผู้ว่าราชการจังหวัด	- กั้นโซนด้วยรั้วมิดชิดไม่ให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าไป - มีที่พักตามจำนวนคนถูกเฝ้าสังเกตอาการ - มี Internet โทรศัพท์ - มีอุปกรณ์ทำความสะอาดห้อง - มีเบอร์โทรฉุกเฉิน - มีแอลกอฮอล์เจลล้างมือทุกห้อง - มีถังขยะสำหรับขยะติดเชื้อ - มีถังติดเชื้อสำหรับใส่ผ้าเปื้อน/ใช้แล้ว	- มี รปภ.ตรวจคนเข้าออกตลอด 24 ชม. - ในบริเวณพื้นที่รับผิดชอบ - กรณีใช้พื้นที่ทหาร งานรปภ. ในเขตทหารเป็นความรับผิดชอบของหน่วยทหารนั้น - พื้นที่นอกเขตพื้นที่ทหาร งานรปภ. เป็นความรับผิดชอบของ	- จัดทำอาหาร 3 มื้อ และอาหารว่าง 2 มื้อ ส่งให้ผู้ถูกเฝ้าสังเกตอาการ	- มีเครื่องวัดอุณหภูมิที่ไม่ต้องสัมผัส - มีบุคลากรอยู่เวร 24 ชม ติดตามอาการทุกวัน - มียาสามัญ - มี อุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคล เช่น หน้ากากอนามัย, หน้ากากอนามัยชนิด N95, ถุงมือ, เสื้อกาวน์กันน้ำ, รองเท้าบูท,	- ขยะและสิ่งปฏิกูลจัดการแบบขยะติดเชื้อโดยจัดทำสถานที่รวบรวมขยะภายในบริเวณสถานที่แยกเก็บเพื่อสังเกตอาการ และทำลายเชื้อ	ควรจัดให้มีลานเฉพาะที่อากาศถ่ายเท เดินเล่น ลดความกังวลความเครียดได้	- กั้นเขตด้วยกระจกใสและสื่อสารด้วยโทรศัพท์ - มีเจลล้างมือ (alcohol gel) วางไว้ให้บริการ	- เจ้าหน้าที่ประสานงานทำหน้าที่ประสานการพักอาศัยการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ - มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดพื้นที่ส่วนกลางวันละ - มีแผนกซักกรีด (ต้องทำลายเชื้อก่อนซัก)	- รปภ. 2 คน - จนท. ประสานงาน 1-2 คน - พยาบาล 3 คน - พนักงานทำความสะอาด 2 คน - อาหาร 3 คน - ซักกรีด 2 คน - จัดการขยะ 2 คน - เจ้าหน้าที่รวมการและทำงาน

